

Četvrtak, 26. studenog 2015.

P8_TA(2015)0414

Sloboda izražavanja u Bangladešu**Rezolucija Europskog parlamenta od 26. studenoga 2015. o slobodi izražavanja u Bangladešu (2015/2970(RSP))**

(2017/C 366/12)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Bangladešu, posebno Rezoluciju od 21. studenoga 2013. o Bangladešu: ljudska prava i nadolazeći izbori ⁽¹⁾, Rezoluciju od 18. rujna 2014. o kršenjima ljudskih prava u Bangladešu ⁽²⁾ i Rezoluciju od 16. siječnja 2014. o nedavnim izborima u Bangladešu ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. prosinca 2012. o strategiji digitalne slobode u vanjskoj politici Europske unije ⁽⁴⁾ i svoju rezoluciju od 13. lipnja 2013. o slobodi tiska i medija u svijetu ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Sporazum iz 2001. o suradnji za partnerstvo i razvoj između Europske zajednice i Narodne Republike Bangladeša,
- uzimajući u obzir izjave glasnogovornika Europske službe za vanjsko djelovanje od 1. travnja 2015. i 9. kolovoza 2015. o ubojstvima blogera u Bangladešu,
- uzimajući u obzir izjavu stručnjaka UN-a od 7. kolovoza 2015. u kojoj su osudili ubojstvo blogera Niloya Neela,
- uzimajući u obzir izjavu Visokog povjerenika UN-a za ljudska prava Zeida Ra'ada Al Husseina od 5. studenoga 2015. u kojoj poziva Bangladeš da pruži bolju zaštitu piscima, izdavačima i drugim osobama kojima prijete ekstremisti u Bangladešu,
- uzimajući u obzir izjavu delegacije EU-a u Bangladešu od 11. veljače 2015.,
- uzimajući u obzir izjavu glasnogovornika Europske službe za vanjsko djelovanje od 9. travnja 2015. o tada predstojećem pogubljenju Muhammada Kamaruzzamana u Bangladešu,
- uzimajući u obzir izjavu delegacije EU-a u Bangladešu od 29. listopada 2014. o smrtnoj kazni u toj državi,
- uzimajući u obzir preliminarne nalaze posebnog izvjestitelja UN-a za slobodu vjeroispovijesti ili uvjerenja od 9. rujna 2015. nakon njegova posjeta Bangladešu,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,
- uzimajući u obzir akcijski plan EU-a o ljudskim pravima i demokraciji od 20. srpnja 2015.,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966. godine, čiji je potpisnik Bangladeš, posebno njegov članak 19.,
- uzimajući u obzir Deklaraciju UN-a o borcima za ljudska prava,

---

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0516.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0024.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0045.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0470.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0274.

Četvrtak, 26. studenog 2015.

- uzimajući u obzir smjernice EU-a o slobodi izražavanja na internetu i izvan njega od 12. svibnja 2014.,
  - uzimajući u obzir smjernice EU-a o promicanju i zaštiti slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja od 24. lipnja 2013.,
  - uzimajući u obzir smjernice EU-a o borcima za ljudska prava,
  - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da je prema Općoj deklaraciji o ljudskim pravima sloboda izražavanja, uključujući slobodu tiska i medija, glavna okosnica demokratskog, pluralističkog i otvorenog društva;
- B. budući da je promicanje i zaštita slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja jedan od ključnih prioriteta politike EU-a o ljudskim pravima, uključujući puno poštovanje načela nediskriminacije i jednake zaštite osoba neteističkog ili ateističkog uvjerenja;
- C. budući da je Bangladeš posljednjih godina ostvario znatan napredak, posebno u postizanju milenijskih razvojnih ciljeva; budući da EU ima dobre i dugotrajne odnose s Bangladešom, između ostalog i unutar okvira Sporazuma o suradnji za partnerstvo i razvoj;
- D. budući da je u Ustavu Bangladeša koji je usvojen 2014. među ostalim temeljnim slobodama navedena i sloboda izražavanja;
- E. budući da su u Bangladešu i dalje raširena kršenja temeljnih sloboda i ljudskih prava, odnosno da je prisutno nasilje, netrpeljivost, govor mržnje prema novinarima i blogerima te njihovo zlostavljanje, zastrašivanje i cenzura; budući da je Bangladeš od 180 zemalja na 146. mjestu Svjetskog indeksa slobode medija;
- F. budući da je porasla napetost između sekularnih i vjerskih snaga, kao i nasilje prema neistomišljenicima; budući da domaće fundamentalističke islamističke ekstremističke skupine, posebno skupina pod nazivom „Ansarullah Bangla Team”, godinama objavljuju „listu za odstrel” osoba koje smatraju kritičarima islama, uključujući dobitnicu nagrade Saharov Taslimu Nasreen, pozivaju na pogubljenje sekularnih blogera i pisaca te vrše okrutna ubojstva za koja prolaze relativno nekažnjene;
- G. budući da je 31. listopada 2015. Faisal Arefin Dipan, izdavač u izdavačkoj kući Jagriti Prokashoni, brutalno ubijen mačetama u svojem uredu u Dhaki; budući da su tog istog dana još jedan izdavač i dva pisca napadnuti i ozlijeđeni, a drugi i dalje primaju prijetnje;
- H. budući da je barem petero sekularnih blogera i novinara ubijeno ove godine u toj državi (Niloy Chatterjee, također poznat kao Niloy Neel, Faisal Arefin Dipan, Ananta Bijoy Das, Washiqur Rahman Babu i Abhijit Roy) jer su se koristili svojim temeljnim pravom na slobodu govora o političkim, društvenim i vjerskim pitanjima; budući da su islamističke ekstremističke skupine preuzele odgovornost za nekoliko ubojstva;
- I. budući da je poznati bloger Ahmed Rajib Haider ubijen 2013., a sveučilišni profesor AKM Shafiul Islam 2014. godine; budući da su mnogi drugi blogeri primili prijetnje smrću na društvenim medijima (na Facebooku su objavljene liste za odstrel sekularnih pisaca) ili su preživjeli pokušaje ubojstva, a neki su prestali pisati ili su pobjegli iz zemlje;
- J. budući da je premijerka Sheikh Hasina osudila ubojstva i izrazila predanost svoje vlade u borbi protiv terorizma i nasilnog ekstremizma; budući da je najavila politiku „nulte tolerancije” prema svakom obliku kršenja ljudskih prava od strane tijela kaznenog progona te je donijela Zakon o reformi policije kojim je uveden kodeks ponašanja; budući da je ona unatoč tome podržala uhićenja sekularnih blogera koja je provela njezina vlada, kao i utemeljenje obavještajnog povjerenstva zaduženog za pretraživanje društvenih medija za potencijalno bogohulni sadržaj;

Četvrtak, 26. studenog 2015.

- K. budući da je u kolovozu 2014. Bangladeš uveo novu politiku o medijima koja u pogledu slobode izražavanja i dalje daje povoda za zabrinutost; budući da se dijelovima te politike ograničava sloboda medija, na primjer zabranom „antidržavnog” govora, „ismijavanja nacionalne ideologije” ili govora koji „nije u skladu s kulturom Bangladeša” te ograničavanjem izvještavanja o „anarhiji, pobunama ili nasilju”; budući da je vlada Bangladeša pooštrila svoj pritisak na društvene medije te privremeno ili trajno onemogućila pristup cijelom internetu, Facebooku te uslugama WhatsApp, Viber i Messenger;
- L. budući da je tijekom posljednjih mjeseci nekoliko novinara uhićeno i optuženo za kršenje Zakona o informacijskim i komunikacijskim tehnologijama kojim se kriminalizira objavljivanje sadržaja koji se smatraju klevetom ili „antidržavnima”;
- M. budući da je zlostavljanje u vrlo zabrinjavajućem porastu nakon neopravdanog uvođenja novih zakona 2014.; budući da je protiv 13 osoba koje rade u medijskom sektoru pokrenut kazneni postupak, što doprinosi širenju atmosfere straha i zastrašivanja te dovodi do autocenzure;
- N. budući da je 16. kolovoza 2015. Probir Sikdar, novinar i vlasnik internetskih novina *Uttaradhikar Ekattor News*, uhićen zbog navodne klevete ministra vlade na Facebooku; budući da je 18. kolovoza 2015. Shaukat Mahmud, predsjednik bangladeškog Federalnog sindikata novinara, uhićen zbog navodnog podmetanja požara u autobusu 23. siječnja 2015. te je optužen u tri slučaja povezana s navodnim napadom;
- O. budući da su proteklih godina neki članovi oporbenih stranaka nestali pod nejasnim okolnostima;
- P. budući da se Europska unija protivi smrtnoj kazni u svim slučajevima i pod svim okolnostima te da oduvijek dosljedno poziva na njeno opće ukidanje;
- Q. budući da je 21. studenoga 2015. u Bangladešu pogubljeno dvoje oporbenih čelnika zbog ratnih zločina počinjenih tijekom rata za nezavisnost od Pakistana 1971. godine nakon što su odbijene i njihove posljednje molbe za pomilovanje;
- R. budući da je 18. studenoga 2015. ustrijeljen talijanski svećenik i liječnik Piero Arolari, dok su talijanski humanitarni radnik Cesare Tavella i japanski socijalni radnik Hoši Kunio ubijeni 28. rujna 2015., odnosno 3. listopada 2015., za što su, kao i za bombaški napad 24. listopada 2015. na procesiju povodom Ašure u blizini glavnog šijitskog svetišta u Dhaki pri kojem je poginuo jedan mladić a deseci drugih ranjeni, odgovornost preuzeli pripadnici Islamske države;
- S. budući da je vlada iznijela nacrt Zakona o reguliranju stranih donacija (dobrovoljne djelatnosti) kojim bi se trebalo regulirati djelovanje i financiranje svih skupina koje primaju strane donacije;
1. osuđuje sve veći broj napada islamskih ekstremista na sekularne pisce i blogere, vjerske manjine i strane humanitarne radnike; žali zbog gubitaka života i izražava svoju iskrenu sućut žrtvama i njihovim obiteljima;
  2. poziva vlasti Bangladeša da dodatno osude užasna djela protiv slobode izražavanja koja se trenutačno događaju te da djeluju kako bi se smjesta stalo na kraj svim oblicima nasilja, zlostavljanja, zastrašivanja i cenzure usmjerenim protiv novinara, blogera i civilnog društva;
  3. izražava svoju duboku zabrinutost zbog sve gore situacije u pogledu prava na slobodu izražavanja koja je posljedica porasta vjerskog fundamentalizma, netolerancije i ekstremističkog nasilja u Bangladešu; poziva vlasti u Bangladešu da pojačaju napore u pogledu zaštite aktivista i novinara; poziva sve političke stranke i njihove čelnike da nedvojbeno i bezrezervno osude ekstremističko nasilje te da podrže pravo na slobodu izražavanja;

Četvrtak, 26. studenog 2015.

4. podsjeća nadležne vlasti u Bangladešu na njihove obveze u skladu s nacionalnim i međunarodnim pravom, među kojima je i dužnost da zajamče sigurnost svih građana bez obzira na njihova politička i vjerska uvjerenja te da zajamče da se pravo na slobodu izražavanja i tiska u zemlji može ostvarivati bez arbitrarnih ograničenja i cenzure;
5. poziva vlasti Bangladeša da omogućе neovisno provođenje istrage i pružanje objašnjenja o nestancima članova oporbenih stranaka u proteklih nekoliko godina, a posebno u mjesecima neposredno prije i poslije izbora u siječnju 2014. godine;
6. poziva vlasti Bangladeša da ne dopuste nekažnjavanje zločina i da naprave sve što je u njihovoj moći kako bi svi počinitelji bili otkriveni i privedeni pravdi, odnosno da pokrenu neovisne, vjerodostojne i transparentne istrage te zajamče pošteno suđenje kojim se ne predviđa smrtna kazna;
7. prima na znanje napore koji se poduzimaju kako bi se izvršila uhićenja zbog ubojstava Abhijita Roya, Washiqura Rahmana Babua i Niladrija Chatterjeeja; pozdravlja napredak ostvaren u pogledu kaznenih istraga o smrti talijanskog državljanina Cesarea Tavelle i japanskog državljanina Konija Hošija;
8. poziva vladu Bangladeša da poduzme potrebne mjere kako bi se spriječila daljnja ubojstva uvođenjem djelotvornih mjera za zaštitu pisaca, izdavača i drugih ljudi koji su izloženi prijetnjama, i to ne samo mjerama fizičke zaštite pojedinaca koji bi mogli biti potencijalni ciljevi napada nego i pokretanjem javnih rasprava u kojima bi se suprotstavilo svim vrstama ekstremističkih stajališta;
9. poziva vlasti Bangladeša da medijima vrate punu neovisnost, da odustanu od svih optužbi protiv izdavača i novinara koji su objavljivali prema vladi kritički intonirane sadržaje, da dopuste da se smjesta ponovno otvore sve zatvorene medijske kuće te da smjesta ponovno dopuste pun i neometan pristup svim sredstvima informiranja, što se odnosi i na one u elektroničkom obliku;
10. poziva vlasti Bangladeša da hitno ispune svoje obveze i primjene Akcijski plan UN-a za sigurnost novinara i problem nekažnjavanja koji je usvojen 2013. godine;
11. poziva vlasti Bangladeša da zajamče neovisnost i nepristranost pravosudnog sustava te da izmijene Zakon o informacijskim i komunikacijskim tehnologijama i Zakon o računalnoj sigurnosti iz 2015. kako bi ih uskladile s međunarodnim standardima slobode govora i iz njih uklonile odredbe o kaznenom progonu „antidržavnih” publikacija;
12. vrlo je zabrinut zbog opetovanih slučajeva nasilja na etničkim i vjerskim osnovama, posebno rodno uvjetovanog nasilja usmjerenog protiv žena i pripadnika skupine LGBTI; poziva vladu Bangladeša te vjerske skupine i njihove vođe da započnu proces pomirenja; poziva vladu Bangladeša da djeluje kako bi počinitelje tih nasilnih djela privela pravdi; poziva nadalje vladu Bangladeša da pruži odgovarajuću zaštitu i jamstva manjinama kao što su šijitski muslimani, budisti, kršćani, pripadnici ahmedijske zajednice, Hindusi, ali isto tako i Bihari;
13. napominje da je primjena Zakona o reguliranju stranih donacija (dobrovoljne djelatnosti) donesenog 2014. godine u nekim slučajevima prouzročila arbitraran nadzor vlade nad legitimnim udrugama civilnog društva; poziva vlasti Bangladeša da izmijene taj zakon kako bi se spriječilo takvo postupanje;
14. poziva vlasti Bangladeša da hitno ispune svoje obveze i primjene Akcijski plan UN-a za sigurnost novinara i problem nekažnjavanja koji je usvojen 2013. godine;
15. traži od vlade Bangladeša da omogući nevladinim organizacijama koje su prisutne u zemlji da ispune svoje zadaće i zajamči svim skupinama u području ljudskih prava i civilnog društva mogućnost djelovanja u okruženju slobodnom od straha i represije;
16. poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje, delegaciju EU-a u Bangladešu i izaslanstva država članica da pozorno motre ljudska prava i političku situaciju u Bangladešu i pritom koriste sve dostupne instrumente, među ostalim i Europski instrument za demokraciju i ljudska prava;

Četvrtak, 26. studenog 2015.

17. poziva EU da u skladu sa strateškim okvirom EU-a o ljudskim pravima i demokraciji smjesta obavijesti vlasti u Bangladešu o gore navedenim pitanjima i preporukama;
  18. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Europske komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica, visokom povjereniku UN-a za ljudska prava, glavnom tajniku UN-a te vladi i parlamentu Bangladeša.
-